

„Jah mina olen Eesti
demokraatliku vabariigi
vaenlane ja minu viimane
soov on, et ta kiiremini
kaoks“

V. Kingissepp.

Nais

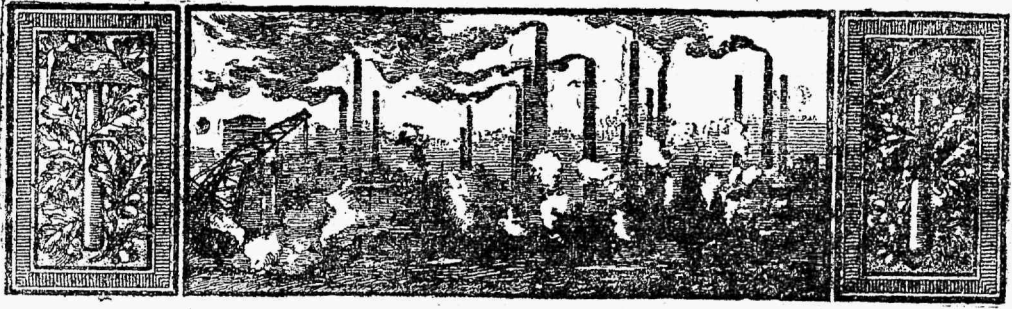
TÖÖLINE ja KOLHOOSNIK

48

Mai

„Külvaja“ kirjastus

1933

POLIITILINE OSA

Partei ridade puhastus

Pärast revolutsiooni aastate on kommunistlik partei kaks korda oma ridade üldist puhastust läbi viinud.

Käesoleva partei puhastuse ülesandeks on ÜK(e)Partei, kui proletaarse diktatuuri juhtiva jõu kindlustamine, partei liikmete ja kandidaatide ideoloogilise tasapinna tõstmine ja miljonite parteitute hulga usalduse kõvendamine partei vastu.

Puhastus seab oma ülesandeks iga parteilise organisatsiooni töö mitmekülgse ülevaatuse, aga iga üksiku kommunisti suhtes — mil määral see kommunist parteilase nõuetele vastab.

Nõukogude Liidu üleminek teisele viis-aastakule ei kustuta päevakorrast klassivõitluse küsimusi ega proletariaadi diktatuuri ja partei kõvendamise edaspidiseid ülesandeid.

Teisiti arvata võivad ainult poliitiliselt vähikud ja kodaniliselt ümbermoondunud, kahepaiksed inimesed, kes purustatud, kuigi veel mitte lõpulikult hävitatud klassivaenlase sotsiaalset tellimist täidavad.

Partei ei arva, et klassivõitlus edaspidi läheks vaibumise suunas, vaid ümberpöörduvalt, teravnemise suunas. Ja selles valguses tulebki mõista partei viimase aasta tähtsamaid loosungeid ja otsuseid, nagu sotsialistliku ühiskondliku omanduse kaitse kohta päevavarguste vastu, passide sisseseadmine, valitsusliku aparaadi koondamine, poliit-osakondade loomine masina-traktorijamade ja sovhooside juurde ja lõpuks partei puhastamine.

Iga üksik loosung, iga üksik otsus on partei uute ülesannete üldises ahelikus üks lülisosa, mis sotsialistliku ehituse uuest olukorrast tingitud.

Kõik need loosungid, kõik need otsused on väga tähtsad riikliku võimu kindlustamiseks, uute vabrikute ja uue tehnika kiiremaks omandamiseks, kolhooside ja sovhooside organisatsiooniliseks, majanduslikeks ja enamliikuse kindlustamiseks.

Kõik need loosungid, kõik need otsused etendavad suurt osa proletariaadi dik-

tatuuri kindlustamises ja purustatud kapitalistlike klasside jäänuste vastases võitluses.

Ja lõpuks need loosungid etendavad suurt osa enamlikus juhtimises sotsialismi kõikidel aladel ja parteiliste ridade võitlusevõime kindlustamises, võitluseks igasuguste partei äraandjate vastu.

Viimase kahe ja poole aasta jooksul on meie partei 1 miljoni neljasaja tuhande inimese võrd kasvanud ja parteis on praegu 3 miljoni ja kakssada tuhat liiget.

Hulgalisel vastuvõtmisel lasti mõnedes kohtades pealiskaudse ja hooletu järelvaatuse tagajärjel parteisse võõrast elementi tungida, kes parteile ainult sõnades truu on, tegelikult aga partei poliitika läbiviimist takistavad.

Partei keskkomitee ja kontrollkomisjoni poolt välja antud määrused näitavad, et paljud parteilised organisatsioonid, eriti veel külades, on ummistatud kulakliste oportunistlike ja kahepaiksete elementidega.

Peale selle on partei koosseisu sattunud palju, kuigi ausaid ja nõukogudevõimu kaitsjaid seltsimehi, kuid kes pole küllalt vankumatad, kes ei võitle partei distsipliini eest, või on poliitiliselt vähe kirjaoskajad.

Kui kommunist seda ei ole, siis ei või ta täita hulkade ideelise juhataja, hulkade organisaatori osa, siis jääb kommunist elust maha. Parteis võivad ainult ennastohverdavad ja teadlikud kommunistid olla. Parteisse tuleb jätta ainult teadlikud kommunistid, kes partei töö ees vastutust tunnevad ja distsiplineeritud on, ainult sel juhtumisel olemasuutelised sotsialistliku ühiskonna ehitamise ajaloolist ülesannet lõpuni teostama.

Kui partei tahab algatud tööd lõpule viia, siis peab ta ideeliselt kokkuliitunud ja organisatsiooniliselt kindel olema. Selles seisab tema jõud. Kui partei otsustavalt puhastub klassiliselt võõrastest ja ümbermoondunutest, oportunistidest, karjariidest, aabahoidjatest, bürokratidest, siis partei aina tugevneb ja muutub võitlusevõimelisemaks.

Praegune partei puhastus erineb eelmistest sellepolest, et siin viiakse kandidaatideks need partei liikmed, kes pole omandanud kõige elementaarsemaid teadmisi, mis kommunistliku parteiliikmele vajalikud. Samuti viiakse ka distsiplineerimatud kandidaadid ÜK(e)Parteile kaasatundjate hulka üle.

See partei liikmete ja kandidaatide ülevii-

mine pole mitte parteiline karistus, vaid on poliitilise kasvatuselise abinõu.

Oma ridu puhastades, muutub partei selle läbi veel ühtlasemaks, võideldes Lenini lipu all enamliku keskkomitee juhtivusel, eesotsas sm. Staliniga sotsialismi täieliku võidu eest NSVLiidus ja proletarise revolutsiooni võidu eest kogu maailmas.

Viktor Kingissepp

3. mail 1922. aastal tapeti valge Eesti verejanulise kodanluse poolt parem töölisklassi vabastamise eest võitleja ja töörahva unustamata juht Viktor Kingissepp.

Viktor Kingissepa kaotamine on üks suurematest ja raskematest kaotustest, mida Eesti töörahval ja kommunistlikul parteil

üldse on tulnud läbi elada. Tema surmaga kaotas eesti töölisklass oma juhi ja revolutsioonilise liikumise enamliku teoreetiku.

Viktor Kingissepa revolutsiooniline võitlus algab 1906. aastal. Sm. Viktor Kingissepp võtab aktiivselt osa V.S.-D.T. P. tööst ja Oktoobrirevolutsiooni ettevalmistamisest

ja proletariaadi diktatuuri maksmapanemisest.

Viktor Kingissepp asub Eestisse pöranda alla tööle 1918. aastal. Tal tuli kõige raskemaid silmapilke üle elada, eriti kodusõja rasketes tingimustes, mil kümned ja sajad seltsimehed võitluses lägesid.

Nägematu palju kordi tuli Viktor Kingissepal kõige hädaohtlikumaid silmapilke üle elada, kuid see ei kohutanud vaprat võitlejat.

Sm. Viktor Kingissepp jäi ikka võitluse väerinna etteotsa ja võitles väsimatalt edasi. Ta asub aktiivselt vabrikutes pörandaluste rakukeste organiseerimisele ja peagi näeme, et üksikute kollektiividest vabrikutes kujuneb mõne kuu kestel ülemaaline kommunistlik partei, võimas tööliste võitlusorganisatsioon.

Eestimaa kommunistlik partei, sm. Viktor Kingissepaga eesotsas, on halastamata võitlust pidanud sotsiaaldemokraatlikkude juhtide ja teiste äraandjate vastu, kes klassivõitluse, leninismi-marksismi õpetust moonutasid. Ta paljastas sotside juhtide silmakirjalikkust, nende kodanlise diktatuuri kaitsemise poliitikat ja eesti tööliste huvide mahasahkerdamist eesti kodanluse huvides.

Sm. Viktor Kingissepp ei tunnud armu tööliklassi vaenlaste vastu, kes jutlustasid teooriat, et streigivõitlus ei olevat sõja ja kriisi tingimustes võimalik. Sm. Viktori terav sulg ja võitlus tõmbas sotside kõige alatumalt, kõige jultunumalt ja äraandlikumalt näolt katted eest.

Viktor Kingissepp näitas töölistele ära, kelle huvide eest sotsid võitlevad. Ta organiseeris töölisi ja vaeseid talupoegi, näitas neile õige väljapääsutee viletsusest, näljast, orjusest ja sunnitööst. Viktor Kingissepp näitas, et töörahvas võib ainult revolutsioonilises võitluses ja kodanluse vägivaldse kukutamise teel vabaneda.

Eesti kodanlus sai väga hästi aru, milline suur tähtsus on sm. V. Kingissepal eesti tööliklassi revolutsioonilises võitluses ja tegi kõik, et seda kahjutuks teha ja revolutsioonilise liikumise tõusu maha suruda.

Eesti kodanlus tundis hirmu tõusva revolutsioonilise liikumise eest, ta oli valmis kõik tegema, et V. Kingisseppa kätte leida ja ära tappa. See verejanuline kodanlus pani kõik oma nuhkimise aparadi tööle, et tööliklassi juhti kas elusalt või surnult kätte saada. Kõik otsimised ja provotseerimised ning miljonite lubamised ei annud tagajärgi ja Viktor jäi leidmata seni kuni ta provokaatoriliselt ära anti. 1922. aasta kevadel andis provokaator Link-

horst Viktor Kingissepa verejanusele eesti kodanlusele ära. Provokaatori näpunäitel ja täpsel juhutamisel vangistati Viktor Kingissepp 3. mail 1922. aastal Medveshi uulitsal olevast hoovipealsest väiksest majakesest, terve rügemendi sõjaväelaste, nuhkide ja politseinikkude ümberpiiramisel.

Sm. Viktor Kingissepa kinnivõtmisel elas verdjanunev eesti kodanlus enneolemata õnnejoovastavaid silmapilke üle — ta sai nüüd oma verejanu kustutada. Imekiirusega lavastati kohtu kometimäng ja kõigest mõni tund pärast kinni võtmist tapeti tööliste juht kõige timukalisemalt, kõige alatumalt ära.

Sm. Viktor Kingissepp tapeti, kuid järele jäi tema võitluse eeskuju ja tema õpetus, mis peab meil võitluses eeskujuks ja teerajajaks olema.

Viktor Kingissepa tapmise 11. aastapäeva mälestades, koonduvad eesti töölised tiheda reana Eestimaa kommunistliku partei võitlusorganisatsiooni ümber ja jätkavad raugemata võitlust oma eluliste nõudmiste eest. Nõudke töökaitse seaduste maksmapanemist, nõudke vallandatud tööliste tagasivõtmist. Nõudke oma klassivendade ja -õdede vabastamist.

Oma ridu provokaatoritest, kaitsepolitsei agentidest puhastades, muutub Eestimaa kommunistlik partei tugevaks võitluse organisatsiooniks. Halastamata võitluses parempoolse kallaku vastu ja teiste kahjutegivate elementide vastu viib Eestimaa kommunistlik partei hulkasid võitlusele proletariaadi diktatuuri eest, Nõukogude Eesti eest.

Meie, eestlased, kes maailma tööliste sotsialistlikul isamaal elame, kes siin sotsialismi kangelaslikust võitlusest osa võtame, töötame veel kindlamalt, veel otsustavamalt teise viisaastaku klassideta ühiskonna valmishitamise eest võidelda.

Uue vaimustusega ja entusiasmiga sotsialistliku võistluse ja lõõktöö lippu kõrgele tõstes, teostame need ülesanded, mis partei ja nõukogude valitsus töörahva ette seab.

Sotsialismi valmishitamise eest võideldes, kindlustame oma riigikaitse võimet, loome kindla tehnilise baasi meie võimsale ja võitmata Punaväele.

Meie võitlus on paremaks klassivõitluse toetuseks võitlevale proletariaadile sealpool traataeda, et nemadki meie eeskujul töörahva võimu maksmata saaks panna. Partei enamliku ühtluse eest võideldes peame enamlise leppimatusega ja järjekindlusega

võitlema ka parempoolse kallaku ja kontr-revolutsioonilise rahvusdemokratismi vastu.

Needus timukatele! Aeg läheneb, mil eesti töörahvas oma paremate võitlejate timukalise surmamise eest kätte maksab.

Elagu Eestimaa kommunistlik partei, Eesti proletariaadi sõjakas juht!

Elagu rahvusvaheline proletaarne revolutsioon kogu maailmas!

Võitlusele kõrgema viljasaagi eest

Vanakeste naiskolhoosnikkude kokkulend

30. aprillil avanes Naltshiki linnas Kabardi-Balkari autonoomses oblastis vanakeste-naiskolhoosnikkude kokkulend. Kokkulend kuulab ära oblastikomitee aruande kevadise külvihoogtöö käigust ja kitkumise ning koristushoogtöö ülesannetest.

Vanakeste naiskolhoosnikkude kokkulennust võttis osa 506 saadikut. Rahvusliliselt jagunesid järgmiselt: kabardiinlasi — 318, balkarilasi — 74; venelasi — 77; ossetiinlasi — 9; kumõlasi — 7, juute — 5; gruusinlasi — 4, sakslasi — 1 ja 1 poolakas.

Vanakeste naiskolhoosnikkude kokkulend pööras üleskutsega kõikide Nõukogude Liidu naiskolhoosnikkude poole. See üleskutse peab minema iga naiskolhoosnikuni, et ei oleks ühtegi naiskolhoosnikku, kes seda üleskutset ei teaks ja teda võitluse juhtnõuriks ei võtaks.

Üleskutse tuleb igas kolhoosis läbi arutada ja ära märkida kuidas kõikide naiskolhoosnikkude tööjõudu otstarbekohaselt ja vääriiliselt ära kasutada.

Meie, eestlased naiskolhoosnikud, ei tohi teistest vähemusrahvastest naiskolhoosnikkudest maha jääda, peame endid kevadise külvihoogtöö, kitkumise ja koristuse tööde läbiviimiseks lööklasteks kuulutama. Ainult aktiivse töö ja visa võitlusega viime külvi, kitkumise ja koristuse hoogtööd läbi.

Üleskutse

Vanakeste naiskolhoosnikkude kokkulend võttis vastu järgmise üleskutse kõikidele naiskolhoosnikkudele

Külvihoogtöö läheneb lõpu poole. Kitkumise tööde alguseks jääb loetud päevad järele. Meie, vanakesed naiskolhoosnikud Kabardiini-Balkari autonoomses oblastis, kutsume üles kõike vanakesi- naiskolhoosnikke ja teisi naiskolhoosnikke tänasest päevast peale löökkorras kitkumise tööd algama.

Läinud aastal hävines palju vilja ära, olime halvasti ettevalmistatud, oli mitte

heatahtlik suhtumine töösse, tööjõu mitte õieti paigutamine jne. Läinud aasta vead karistasid meid endid. Meie võime ja peame kitkumise hoogtöö hästi läbiviimisele kaasa aitama.

Meil on tarvis viibimata korda seada kõik kitkumiseks tarvisminevad tööriistad, et töö algamisega mitte ühtki päeva viivitada. Meil on tarvis umbrohuga võitlust alata, — ükski töövõimeline naiskolhoosnik ei tohi kodu jääda, seni kui meie põldudel veel ainuski umbrohi kasvamas on.

Püüdke kõik tööjõulised mees- ja naiskolhoosnikud viimaseni põllule tööle tõmmata, ja oma normide täitmise eest võidelda. Et iga naiskolhoosniku osavõtmist kitkumise töödest ja vilja koristustöödest kindlustada, et töös oleks kõrged ja väärtuslikud tagajärjed, et naiskolhoosnikud rahulikud ja lapsed terved oleks, — selleks peame meie, vanakesed naiskolhoosnikud, suviste lastesõimede ja platside organiseerimise oma hoolteks võtma.

Parematest naiskolhoosnikkudest tarvis välja eraldada niisugused emad, kes tugevaid lapsi on kasvatanud ja neid lastesõimede juurde tööle rakendada.

Vanakesed naiskolhoosnikud, meie ei või lubada toiduainete kõrvaldamisi, vaid peame põllul töötavaid töölisi kindlustama maitseva ja toitva toiduga, veel maitsevama toiduga, kui seda koduses majapidamises valmistatakse. Naiskolhoosnikud-koduperenaised, meie peame ühiskondlisse toitumise põllule viima!

Seltsilised vanad ja noored naiskolhoosnikud, võitlus kõrgema viljasaagi eest peab meie kõikide eesmärk olema. Meie võitlus ei tohi enne vaibuda kui kõik villi on põllult koristatud.

Peame kaasa aitama, et koristusehoogtöö läheks kiiresti, ilma kaotusmüra, hoidma iga viljapead, iga viljatera, — see on auväärne ülesanne. Meie peame kõikidest hoogtöödest aktiivselt osa võtma.

Võtame arvele kõik oma jõud, kõlastame kokku oma kolhoosi juhatusega, mida võime teha kitkumise ja vilja koristusehoogtöö ajal. Vaatame kõrd järele väl-

jatootuse normid ja näitame oma jõudu majapidamise sotsialistliku ümberkorraldamise alal.

Meie, kokkulennust osavõtjad naiskolhoosnikud, oma vanaduse peale vaatamata, kuulutame endid kitkumise ja koristuse hoogtöö läbiviimises lööklasteks ja kutsume kõiki Nõukogude Liidu naiskolhoosnikke meie eeskujule järgnema.

Isikliku eeskujuga näitame, mis tähendab heatahtlik ja ausameelne töötamine.

Üksikute naiskolhoosnikkude ülesastumised

Ma kartsin varem kolhoosi.

Mul oli kolm poega ja üks tütar. Nad olid väiksed, kui mees ära suri. Sellest on kuus aastat tagasi, kui mu vanem poeg ära suri; tema naine ja kaks last jäid minu toita.

Noorem poeg langes Punase sõjaväe ridades. Tema naine ja tütar on ka minu toita. Kolmas poeg — on kolhoosis aktiivne kolhoosnik. Meie elame ühises peres.

Elasime halvasti, mina seisin väraval oodates, millal pojad metsast koju tulevad, kui nad metsa puud läksid tooma.

Maad mõõdeti süldadega meeste hingedele. Elu oli võimata raske ja rõhuv alaline nälg ja puudus olid alalisteks külasteks.

Kui algas kolhoosi minek, siis olime meie 12 majapidamisest esimesed, kes kolhoosi läksid, teised aga mõtlesid, et kolhoosi minna ei ole kasulik, sest kolhoosi läksid paljuperelised ja kehvikud. Meie viisime esimese külvi läbi ja kõik nägid, kuidas meie töötasime. Meid premeeriti ja mina sain 52 meetrit riidet. Minul oli häbi nii palju riidet vastu võta. Ma isegi ei teadnud, palju sellest riidest võib ömmelda — ja mida ömmelda.

Varem ostime meie seemneid. Maa eest maksime viljaga kahe-kolmekordse hinnaga, sellest toitsid endid kulakud. Varem ei olnud meie põegadel õigust sõjaväkke minna. Ma nägin neid täna ilusatel hobustel sõitmas ja korralikult riidetut.

Varem ei istunud meie laua juures inimestena, meie hallihabelised vanamehed seisid uksele, kui rikas neile armuandeid jagas, aga nüüd istume meie vanameestega ühise laua ääres ja nad kostitavad meid. Kuidas ma julgen võõraste mees-terahvastega istuda? Kui varem mõisnik

õuest läbi läks, siis peitsime endid ära, et tema meie hoigeid ei kuuleks.

Varem nägime palitut ainult mõisnikudel, aga kes meist võis sarnast palitut kanda, kuigi temal raha oleks olnud? Aga nüüd on meil mitte ükski palitu, mitte ükski rüü, vaid meie võime isegi pesu vahetada.

Meil polnud võimalust õppida, õppisid kadetid. Nüüd õpib tütar ja poeg on ka õppinud.

64 a. vana naiskolhoosnik

Sthaba Bekulova.

Kolhoos on minu elu

Baldan Gosthaeva, 61 aastat vana, Muskaevi nimelisest kolhoosist.

Vanemad naisterahvad, kuulake minu elulugu. See sarnaneb teie elule.

Ma läksin noorelt mehele ja minu eest ei antud kübetki kalõmmi.

Mehe õe, kes ilus oli, ostis mõisnik enesele naiseks, õde ei tahtnud mõisnikuga elada ja kolme päeva pärast põletati ta ära.

Meie töötasime vürsti juures: lüpsime lehma, pühkisime ja tegime teisi töid vee ja leiva eest. Minu vanem poeg, kõige parem poeg, läks Punasesse sõjaväkke, ta sai surma. Minu toita jäi 3 last. Kui nad üles kasvasid, ehtasid nad enestele majakese. Aga pärast algas elu kolhoosis.

Pojad, minijad ja mina töötame kolhoosis tema loomisest saadik, sellest on juba 3 aastat mööda. Nüüd on meil uus maja puupõranda ja-laega. Meil on valge, elame nagu linna inimesed. Varem oli meil üks puuvoodi, aga nüüd on meil mitu raudvoodit vedrumatratsitega. Varem istusime värvimata pinkidel, aga nüüd on meil toolid, kummut. Varem riietusime omavalmistatud riidesse, aga nüüd kanname häid vabriku valmistatud riideid. Minu minijad riietuvad praegu nii hästi, nagu ma seda nobrelt ainult unes võisin näha. Meie kandsime puukotte, aga nüüd kantakse saapaid ja kalosse.

Seda kõike saame sellepärast, et meie hästi töötame. Ma koristasin heina, panin kartulaid maha, korjasin põllult kive. Meie koristasime 8 tiinu põldu kividest puhtaks. Minu lehm oli aher, siis aitas kolhoos mulle uue lehma osta. Mina elan hästi nimelt sellepärast, et kolhoos — on minu elu.

ILUKIRJANDUS

„Tule hästi perra“ käia

Nagu alati enne koosolekut, sumiseb koosolekutuba. Kes puhub juttu naabriga selle kohta, et kõigi tundemärkide järele peab sel aastal kuiv suvi tulema, kes kaebab erilist pistet labaluu all pääle äritust, kes nuriseb brigadiiri üle, et see talle nisuguse hobuse kord annud, kes ainult nisuleiva varal puukoorma metsast välja vedanud, ja üldse — juttu on palju.

Laua taga ahnelt mahorkasuitsu kopsu kiskudes, istuvad artelli esimees, juhatuseliikmed ja keegi võõras, poolpeetud vaksust pruun portvell küünarnuki all. Nad peavad millegi üle nõu, mis lõpeb esimehe pikaldase umbuskliku venitusega: „Olgu siss!“ — ja kõik pääle esimehe sm. Meinsoni lahkuvad laua tagant.

Esimees tõuseb üles, koputab pliatsiga lauale ning tema tõsine, mingipärasit pisut ehmunud näoilme räägib, et koosolek algab. Saal vaikib.

Ärevus tõuseb uuesti, siis kui sõna „Võitluse“ artelli külvile valmisolekus järele vaatamise brigaadi poolt saab seltsiline Alviine Meinson.

— No ta juba hääd ei tähenda, kui naised külvist hakkavad harutama, — torakab nurgast poolsosinal keegi vanamees kavalalt naeratust habemesse peites.

— Käte õkva manu lätt, — osatab teine. — Ja mis te arvate siis, et naistel ainult ahjuukse juure õigus on käia?..

— Saab veel näha! — vastab meestele keegi tüse rõugearmiline eit, kes tõsiselt silmadega aruandjat laua juurde saadab.

— Korda pidada! — pigistab esimees läbi isesuguse naeratuse. Kõneleja ei ole üleliigselt sõnarikas, kuid iga sõna, mis üle ta huulte tuleb on tõsine ja raske. Näib, nagu poleks need sõnad, vaid elavad Alviine hinge osakesed kõlgi ta muredega.

— Adrad leidsime suure vaevaga kätte. Need olid lume sees üleni roostetanud, mõnedel puudusid isegi noad ja vedamise konksud. Trengid, mis ühes kolkidega mõnele adrале külge olid jäänud, on lume ail ära mädanenud ja tööks enam ei kõlba. Sügisel olid meil korralikud vankrid, kuid nüüd on ainult tükid järele, üks ratas ühes, teine teises kohas. Hobuseriistadest on järele jäänud räbalad.

— Toda titame mii eske, — pahvatab endine vanamees nurgast. Ma anni oma „Vaskale“ ütlen häa tuurest nahast rinnuse, kae kus ta om nüüd?

— Mitte vahele segada!

— Hobused on äärmiselt viletsad. Nõrke tugevate hulgast ära pole eraldatud. Nagu mõni nõrgem toidu juurde läheb ajavad teda teised eemale, ja niiviisi ta ei saagu paremaks.

— Küll suvi suge, mis talv täkeldanud, viskab Feodor Palkov — üks ägedamatest hobuse vaenlastest.

— See ei ole õigus! — hüüab selle peale rõugearmiline eit, kes kogu aeg närviliselt aruannet kuulanud. — Mitte korda rikkuda. Kas lõpetasid Alviine?

— Mul ei ole muud midagi enam ütelda, kui et niiviisi meie külvi läbi ei vii. Teistest artellidest oleme meie maha jäänud. Ja juhatus selle peale tähelepanu ei pööra. Kui meie üksikuid süüdlasi vaatame, siis peame üttelema, et halvasti ümber käivad mehed.

— Kes ta?

— Mehed! Siin ei ole midagi imestada. Purjus peaga ajatakse hobustega ringi, nagu Feodor Palkov ja Oskar Kiibast. Vähe sellest, et nad hobused poolsurnuks ajavad, nad kaotasid veel kolhoosi hangu ja kõie ära. Kuid vastutusele neid pole võetud. Juhatus esimees selle peale ei mõtle. Ja vaat niimoodi täidame meie valitsuse otsust ühiskondliku varanduse hävitajatevastuja Üleliiduliselööklaskongressi üleskutset... Kelle varandust, ma küsin, hävitatakse? Meie varandust.

Seltsiline Meinson lõpetab: „Külvile ettevalmistuse lõhkujad ja varanduse raiskajad tulevad vastutusele võtta.“

Vaikus. Paistab, nagu oleks veerenud rasked kivid meestele rinnale ning võimata on häält teha. Kolhoosi esimees, kes kogu aeg muigades vaatanud, on viimaste sõnade juures märksa muutunud. Enese peal koosoleku puurivaid pilke tundes, püüab ta neid küll õlakehitusega, küll kõhatusega eemale peletada, mis aga nähtavasti ei õnnesta. Siis algab ta surija häälega.

— Si. Alviine Meinson noh, puudutas, noh, nii vähe teravalt mind, kolhoosi juhatajat.

— Vähe puudutas, — hüüab nurgast keegi naisterahvas, kuid saab, mehelt mük-su vastu külge.

— Mis sa põrguline rõõgid. Näed teisel isegi püksid...

— Eks need adrad oleks remonteeritud olnudki, aga vaata, kus sa sepikoda saad, ja puutöökoda ka ei ole.

— Kas seda koda ka ei ole kus hobuseid ja tööriistu kolhoosnikkude külge kinnitatakse? — küsib jällegi keegi naistest.

— Aga kas kolhoosi varanduse hävitajatele ka ei ole koda? — viskab teine.

Kolhoosi esimees, kes nähtavasti niisugust asja naiste poolt ei oodanud, saab täiesti rahatuks. Ta alumine moka hakkab värisema, otsa ette ilmuvad higipiisad. Ennast siiski taltsutada püüdes jätkab ta edasi:

— Ilma järelemõtlemata võib kõiki rääkida. Meil on küllalt juttu olnud hobuste kinnitamisest, kuid meie oludes on seda võimata läbi viia. Teate isegi inimesi — kinnita nende külge hobused — veel hullemini hakkavad ajama, ja tingimused on niisugused... Ma ei tea, kui teie paremini oskate, — eks tehke siis ise. Kuid juhatus on omalt poolt hobuste parandamiseks kõik teinud, mis vähegi võimalik. Isegi uut talli kavatsesime ehitada. Postid on ammugi välja veetud, võite vaadata iga päev.

— Kuid mis pärast need postid sügisest lume alla vedelema jäid. Tall oleks ammugi võinud valmis olla, — hüüab keegi vahele.

— M-nh! Ma ei saa aru. Et teie naised olete, seda ma ei salga, kuid lubage teile tähendada, et külmanud maa sisse võimata on poste panna, ja üldse...

— See pole naiste asi! — pahvatas saalist kellegi tugev pass.

— Kuidas pole naiste asi? Kas polnud need naised, kes mineval kevadel hobuseid jõutoitidega söötsid?! Kas mitte naised ei nõudnud tallidest sõnniku väljavedamist? Vastu olite! Kas naised väiksemad normid välja kündsid, kui mehed? Suuremad!

— No no-noh! Ahjuhargiga te kündsite. Saalis tõuseb ärevus ja tekib äge sõnavahetus. Koosolek jaguneb kaheks laagriks: ühel pool naised, teisel pool — grupp mehi. Mõned mehed püüavad naljaga õhkkonda õrendada.

— Ärge naised nii palju! Viimati keerate naba paigast.

Kuid sarnane nali läheb autoritele liig kalliks, ja nad vaikivad peagi. Üksteise järele hakkab meeste laagrist naiste poole

väge juurde tulema. Need on kehvikud, kes naiste õigest klassiliinist aru saavad. Endistele seisukohtadele jäävad kõige välja paistvamad hobustehukkajad, — Feodor Palkoviga ja Oskar Kiibasega eesotsas

Koosoleku juhataja, pärast ebaõnnestunud katseid koosolekut korra juurde kutsuda, heidab abitult käega ja laskub pingile.

— Seltsillised! — lõikab siis läbi vaieluskära „Võitluse“ naislööklase Alviine Meinsoni hääl. — Vaie lustega asja ei paranda. Meie artell on häbistavalt külvile ettevalmistuses maha jäänud. Ainult kümnekordsete tempodega võime asja parandada.

Seltsiline Meinson teeb terve rea praktilisi ettepanekuid sepikoja ja puutöökoja jaluleseadmise kohta.

— Meie, naisdelegaadid, nõuame kolhoosi juhatuselt, et nii hobuseriistad kui põllutööinventar saaks viibimata remonteeritud. Sepp on olemas, sepikoda leida on tühine asi, kui juhatus selleks tõsiselt tööle asub. Meie nõuame, et kõik hobused ja tööriistad saaksid viibimata kinnitatud iga isiku külge, kes nende eest vastutab. Igaüks, kes hobustega, hobuseriistadega ja inventariga lohakalt ümber käib, peab trahvitud saama. Kui kolhoosi juhatus, ja eriti esimees, praktilise tööga viibimata oma oportunistliku enesevoolu praktikat külvile ettevalmistamises ei kaota, kõrvaldame meie ta töölt ja valime esimehe naistest-lööklastest. Aga et teie sm. Stalini aruande ära olete unustanud, kus öeldakse, et naised peavad aktiivselt kolhoosi tööst osa võtma — ma teen ettepaneku: organiseerida igas brigaadis naiste külvigrupid, ja naisdelegaatide nimel, kes neis gruppides töötada lubavad, kutsun üles mehi sotsialistlikule võitlusele!

Sellele vastuseks kajab raputav käteplagin naiste poolt, kuna mehed abitult üksteise otsa jäävad vahtima.

— Olete nõus?

— Noh olgu siis, — viskab nurgast vanamees, kes ka künni peale ennast tellinud. — Saa, noh, nätä!

— Nõus! — hüüavad ka teised.

Otsuste täitmiseks valitakse brigaad, kuhu kuuluvad naiste poolt Olga Kübar ja Alma Meinson.

— Tulo hästi perra käia, et remont kõrvalik saas ja kas mõnda võõrast pravlenijan es ole, kes nimme possevnoid hukka taht aia.

J. R.

KINDLUSTAME RAHVUSVAHELIST SIDET

Sindi vabriku tööliste elust

Sindi vabrikus vaadatakse töökaitse seaduste peale kui mingisuguse paberilipaka peale.

Vallandamine ähvardab igaühte, kes ennast härradel käperdada ei luba. Töölt vallandatakse ilma ette ütlemata ja ilma 2 nädalase palga väljamaksmiseta. Vaatamata sellele, et tööstusel tellimisi on, öeldakse mitmete jaoskonna tööliste korruga üles, lõpuarvpeaval jäetakse nad aga veel mõneks ajaks tööle.

Tööline töötab isegi veel mõne kuu ja siis aetakse ta päevapealt minema. Niisama võetakse uusi töölisi tööle ja ühel ilusal päeval leiab tööline ennast ilma ette ütlemata töölt vallandatud olevat.

Sarnase manööverdamise töölistega on tõusik selleks välja mõelnud, et vabrikusse vähem klassiteadlikke töölisi pääseks, kes sõnakuulelikult ja alandlikult oma viimast higi välja pressida laseksid.

Naistööliste peale vaadatakse kui madalama olevuse peale, keda pilgata, kelle üle hirvitada ja kellega loomalikult ümber käia võib.

Milline julm naisterahvaste teotamine ja oma tujude täitmine maksev on, näitab selgelt tööliste ajaleht „Teine Tööliste Võitlus“. „... Tööliste töölepalkamine on antud elukutselise naisteküti J. hoolde. Naisterahvastelt, kes tööle soovivad, nõuab see härra „teatud mõttes vastutulekut“. Ja tööline, kes külma ja nälga kannatanud ning tea kus ööbinud, on sunnitud omale leivapalukest lunastama, tiiirse lihahimu rahuldades. Kuid sagedasti on see alles „Kolgata tee“ algus, sest sarnaseid inimloome leidub hiljem igas jaoskonnas. Muidugi on ka

neid, kes niisugustele „esimese öö õiguse“ harrastajale näkku sülitavad, need on siis ka tänavale saatuse hooleks jäetud.“

Eesti naistööliised, ärge laske endid rüvetada tõusikute poolt, kes teie loodud väärtustest ja teie vaevast elavad ja prassivad.

Teie kohus on ühiselt meestöölistega oma õiguste kaitseks välja astuda. Nõudke vallandatud tööliste tagasivõtmist tööle ja töökaitseseaduste maksmapanemist.

Pidage halastamatut võitlust tööliste huvide mahasahkerdajate töölistevanemate vastu, kes mõne seekli eest ennast tõusikule ära müüvad.

Sindi vabriku tööliste keskel on klassiteadvuse tõusu märgata. Kõigest survest ja tagakiusamistest hoolimata koonduvad tööliised pealetungimisele. Korraldatakse koosolekuid, kus käsitatakse tööliste töötingimuste parandamisi ja teisi küsimusi. Neist koosolekutest võtavad ka naistööliised aktiivselt osa.

Eesti naistööliised, õppige Nõukogude Liidu naistöölistest, kes käsikäes meestöölistega sotsialismi valmishitamise eest kangelaslikult võitlevad.

Õppige nende võitlusest ja kogemustest, milliseid te oma igapäevases võitluses ära kasutada võlte.

Meie, naistööliised, siin maailma tööliste sotsialistlikul isamaal, anname sotsialistlikust ehitustööst aktiivse osavõtmisega, uue valmistusliku vaimustuse tõstmisega, uut jõudu ja võitlustahet kapitali maades vaevlejatele naistöölistele, et nad peagi Nõukogude Liidu töörahva eeskujule järgneksid ja sõjariistus jõuga kodanluse kukutaksid.

Valgest Eestist

Eesti majanduskriis annab eriti teravalt tunda käesoleval silmapilgul. Tööpuudus suureneb, toiduainete hinnad tõusevad järjekindlalt, kuid sissetulekuid pole kusagilt. Hallparun palkab vee ja leiva eest sulaseid ja naisteenijaid, keda ta ainult kõige palavamal tööhooajal ära kasutab. Hiljem ajab ta nad päeva pealt minema, sagedasti töötasugi välja maksamata jättes. Kurnajal ei ole häbi kui aga oma kukrut saaks täita. Iga aasta lõpe-

tavad mitmed sajad noortest alg- ja keskkoolid, kuid mingisuguseid väljavaateid neil ei ole edaspidiseks tööks. Isegi kõige lihtsamat tööd pole saada. Tahes-tahtmata lähevad paljud noored tütarlapsed kõige põlatumale teele — uulitsale end müüma või vargusele, et aga oma elu sees hoida. Sellepärast näeme kuritegevuse ja enesetapmiste juhtumiste arvu kasvamist. On juba kord noor naisterahvas teelt kõrvale sattunud ja vangimajasse

heidetud, siis algavad seal ta piinarikkad päevad, mis sagedasti enesetapmisega lõpevad. Vaesed õnnetud naisterahvad peavad kõige häbematumata toore ja ülbe suhtumisega rahul olema, sest vastasel korral toimetatakse nendega veel tooremalt, veel häbematumalt. Toome meie ajakirja veerugudel ära ühe väljavõtte „Teine Tööliste Võitlusest“:

„Keskvangimajas (haige- või tapamaja) viibiv närvihaige Pauline Salu jõi sel ajal kui teised vangid hommikusel väljakäigul viibisid, enesetapmise eesmärgil stink-piiritust. Kutsuti öde palatisse ja abiandmise asemel hakkas ta Salut seaks, tõpraks, raisaks söimama. Lõpuks tähendas: „Paras kuradi närule, sipe nüüd valus.“ Nähes, et söimamine asja ei muuda, läks

maoloputamise vahendeid tooma. Peale loputamist lahkus see daam enesega rahul olles, et nüüd on kõik arsti ja inimese kohused täidetud. Läks ja heitis magama. Hiljem ilmusid suuremad ja vähemad „ninad“, kes jõhkral pilgul jöllitasid ja valukrampides tõmblevat naist söimasid. Kõige jõhkram oli vanem must — Toru, kes karjus: „Kartsa ja kantsikut, küll sul siis mõistus pähe tuleb!“

Haige seisukord aina halvenes, suurenesid valud ja kestis verejooks. Nõuti uuesti öe kutsumist, kuid sanitaar hakkas vanduma ja valetas, et öde on kodust ära läinud. Teised haiged kutsusid ta siiski palatisse. Oli juba mitu tundi sellest mööda ja elupäästmine võimata. Salu suri peale kahe ööpäevast vaevlemist.“

Nõukogude Hiinamaa naisterahvaste elust

Nõukogude Hiina valitsus kindlustab naisterahvastele täieliku vabaduse, tunnistab abielu vabadust, võtab tarvitusele igasuguseid abinõusid naisterahvaste kaitseks, et luua paremat materjaalset alust naisterahvaste vabastamiseks kodusest orjastavast tööst ja kindlustada naisterahvaste osavõtmist ühiskondlisest elust.

Niisugune on Hiinamaa Nõukogude vabariigi konstutsiooni 11-da paragrahvi sisu, mis vastu võetud esimesel ülehiinalisel nõukogude kongressil 7. novembril 1931. aastal. Selle seaduse paragrahvid annavad hiina naisterahvastele Nõukogude maaaladel vabaduse ja üheõigusluse.

Nõukogude valitsus asus viibimata oma konstutsiooni otskohesele teostamisele. 1. detsembril 1931. aastal anti välja rida seadusi, mis eesõigustavad eriti töötavate naisterahvaste seisukorda. Naistööliste kindlustatakse ühevõrdne tasu ühesuguse töö eest, s. t. ühesuguse töö eest saavad naisterahvad sama palju tasu, nagu meesterahvad. On ette nähtud eriliste abinõude tarvituselevõtmine naisterahvaste kaitseks haigeksjäämist, raskejalgsuse, ja sünnitamise puhul. Raskejalgsuse ajal keelatakse naisterahvastel raske või kahjuliku töö tegemine ära. Maa küsimusest on naisterahvastel maa omandamises ühesugused õigused meesterahvastega. Kuulutati välja eriline seadus abielu suhtes, mille järele varem sõlmitud abielud, s. t. mis ainult vanemate soovil sõlmitud võib soovi korral viibimata tühistada.

Tulevikus lubatakse ainult vabatahtlikul alusel, ilma kolmanda isiku vahelesegamiseta abielusse astuda, ja iga abielu võib

ühe abielu poole soovil tühistatud saada. Abielu lahutusel jääb laps emale, mees aga on kohustatud laste ülevalpidamiseks $\frac{2}{3}$ palgast maksma. Niisama on isad kohustatud alimene maksma niinimetatud väljaspool abielu sündinud laste eest.

Millised on naisterahvaste töö ja eluolu tingimused aga Gomindani Hiinas? Naistööliste valmistuses on sunnitud rohkem töötama kui meesterahvad ja vähema tasu eest. Schanghai tekstiilvabrikus, kus töötavad enamuses naisterahvad, on tööpäev 12—16 tundi, aga palka saavad nad peaaegu 50 prots. vähem kui meesterahvad. Mingisugust töökaitsset ei tunta. Tööliste ülevaatajad söimavad ja rõhuvad naistöölisti. Sagedasti kukuvad naistöölistid ülejõu käiva töö tagajärjel minestanult masina kõrvale maha. Naistöölistid sünnitavad lapse isegi töö juures.

60 tuhat naistöölist Schanghai tekstiilvabrikus viisid rida kangelaslikke üldstreike läbi — tööliste tööpäeva pikendamise ja töötasu vähendamise vastu ning Gomindani valitsuse ja kollaste ametiühisuste igasuguste manööverdamiste ja rõhumise vastu.

Läinud aasta streigivõitluse miljoniliste osavõtjate hulgast oli ligikaudu 40 protsenti naisterahvaid.

Gomindani Hiinas vaadatakse naisterahvaste peale kui kauba peale. Nälgivates oblastites nagu Schansis, Hunanis, Hubeis tekkisid isegi erilised turud tütarlastega kauplemiseks, kus noori naisterahvaid ja tütarlapsi müüakse 10 meksiko dollari, umbes 20 rubla eest. Tshunjanis ja Kjansus annavad vaesed teatud ajaks oma naised

mõisnikkudele ja kaupmeestele rendi peale. Vanemad võtavad oma vaevalt 3—5 aastastele poegadele 10 aastat vanemaid „naisi“ kodu, kes „mehe eest hoolitsema“ peavad, aga koduste tööliste kohustusi täidavad.

Abielu lahutamine on põhimõtteliselt keelatud. Lahutatud naine on alandatud olekus, kes väljaspoole seadust on asetatud. „Abielu rikkumise“ puhul naise poolt võib mitte üksi tema mees, vaid ka lähemad sugulased ilma karistust kartmata teda ära tappa.

Nii siis ei ole Gomindani Hiinas naisterahvas inimene, vaid teda peetakse loomaks ja ta on kõige toorema eksploateerimise objektiks. Gomindani valitsus võitleb kõikide abinõudega selle eest, et naisterahvad ei vabaneks vanadest eluviisidest.

Paljudesse alg- ja keskkoolidesse ei võeta tütarlapsi sugugi vastu, seda sellega põhjendades, nagu võideldaks sellega töötööliste ja enamlaste vastu.

Kui naisterahvas oma juuksed lühikeseks lõikab, siis on sellest küllalt, et teda enamlasteks loetakse. Kantoni kommuuna purustamise ajal 1924. aastal võeti ainult selle tundemärgi järele naisterahvaid kinni.

Nõukogude Hiinas töötavad naisterahvad on üheõiguslised poliitilisest elust osavõtjad. Nõukogude esimesest kongressist võttis osa 23 naisterahvast. Paljud naisterahvad töötavad külanõukogude, kreisi või oblasti nõukogude esimeestena. Isegi niisuguses lähtsas piirkonnas nagu Untõn, lääne Jokienis, on naisterahvas täidesaatekomitee esimeheks valitud. Naisterahvad teenivad ka miilitsas. Nad võitlevad Punases sõjaväes võitlejatena või poliitöölistena.

Kuidas naistöölisel ja talunaisterahval nõukogude Hiina kaitsemisest kontrrevolutsioonilise Gomindani ja imperialistide vastasest võitlusest osa võtavad, selle kohta on näituseks kodanlikus lehes „Ta bun tao“ ära toodud märkused.

„Naisterahvad võitlevad aktiivselt väerinnal. Nad karjuvad vaenlaste sõjavägedele: „Seltsimehed ärge laske meie peale, tulge üle meie poole. Kehvikud, ärge võideldge kehvikute vastu.“ On ka naisterahvaid, kes töötavad natsionaalväe raioonides. Nad puutuvad kokku soldatitega ja ohvitseridega, selle juures spionaashi organiseerides ja punaste kasuks agitatsiooni tehes.

16—23 aasta vanused poiss- ja tütarlapsed on noorte kaardiväkke organiseeritud, alla 16 aastased noored on pioneerorganisatsioonides. Pioneere ja noorte kaardiväe liikmeid kasutatakse ära teede valvepostideks ja käskjalgadeks vägede seljataga.

Tütarlapsed ja naisterahvad 15—30 vanuseni on spetsiaalsetes brigaadides, kus nad õmblevad ja pesu pesevad ehk haavutate ja haigete punaväelaste eest hoolitsevad. Vanemad naisterahvad töötavad Punaväe polgu kõõgis või põllumajanduses ehk võtavad pioneeride asemel spionaashistosa. Nõukogude raioonis põhja-ida pool Kjangsi, kus jaanuarikuul oli rida suuri võitlusi Gomindani sõjaväega, valmistasid naistöölisel ja talunaisterahvad kõikidele punaväelastele sandaale. Punase sõjaväe ilmumisel organiseerivad töötavad naisterahvad nende vastuvõtu kinkidega, parandavad ja pesevad punaväelaste pesu ja riideid. Naisterahvad sõlmivad sotsialistlikke võistluse lepinguid punaväelaste perekondadele abiandmiseks, aitavad nende maatükke harida. Naisterahvad organiseerivad ka enesekaitset Gomindani bandede kallaletungimise vastu, kes röövkäike toime panevad.

Naisterahvad aitavad Punasel sõjaväel ja nõukogude valitsusel toiduainetega ja leivaga varustamist organiseerida ning peavad võitlust reaktsioonilikkude mõisnikkude vastu.

Ilma laialisemate töötavate naisterahvaste aktiivse kaasaaitamiseta ei oleks nii kerge olnud viit imperialistide ja Gomindani Hiina poolt nõukogude Hiina vastu ette võetud sõjakäiku tagasi lüüa.

Teine suurem kodanlik häälekandja „Schun bao“ Schanghais kirjeldab naistööliste ja talunaisterahvaste võitlust järgmiselt: „Rõõmustatakse, et rahvuslikul sõjaväel korda läks punaseid bandiite Huanghaist Ida-Hubeisse kihutada. Kuid on tõsi asi, et kohalejäänud elanikud, eestkätt noored tütarlapsed ja vanemad naisterahvad, kõik kommunistlikkude batsillustega mürgitatud on ja Gomindani valitsuse vastast sallimatust üles näitavad.

Gomindani sõjaväe ja valitsuse käsikirjadele avaldatakse passiivset vastupanekut. On avalikuks tehtud salavandeselts, kelle eesotsas oli 3 kommunisti“.

See väljavõte näitab, et naistöölisel ja talunaisterahvad võitlevad mitte üksi Punase sõjavägede võidu puhul, vaid ka siis, kui viimane taganeb, organiseerivad nad eksploateerijatele ja rõhujatele vastulööki. Hiina kompartei juhtivusel võitlevad naistöölisel ja talunaisterahvad Hiina nõukogude liikumise eesotsas.

Hiina kompartei ja nõukogude ülesandeks on mobiliseerida töötavaid hulki ametiühisustesse, kehvemate talupoegade ühisusse, imperialismivastasesse liitu, punaja noortekaarti, et ühise väerinnaga vaenlast puruks lüüa.

SÕNUMID

Kevadisest külvihoogtööst Tikopesa külanõukogus

„Alguse“ nimelises kolhoosis algas 17. aprillil kevadine külvihoogtöö. Plaanis oli ettenähtud 34 hektarit külviplinda üles harida. Seemnevili on kõik kogutud, sorteeritud ja sordiseemnete vastu ümber vahetatud.

Üheks kitsamaks kohaks on see, et nõrk on meie veojõud. Lühikese talve tõttu kestis metsavedu lühikest aega, mis hobuse tööjõu alla surus. Peale seda oli veel kivide ja kooli palkivedu, mille tõttu hobused ühtegi päeva puhata ei saanud. Vaatamata sellele, et veojõu küsimuses raskusi ette tuleb, ei tohi meie raskuste pärast kabuhirmu sattuda, vaid kõik tegema, et neljas enamlik külvihoogtöö mõõduks eduga. Kui iga kolhoosnik, olgu see mees- või naiskolhoosnik, sama-

suguse entusiasmiga külvihoogtöö läbi viimise eest võitleb, nagu nad seda metsa, palkide ja kivide vedamises üles näitasid, siis oleme kindlustatud, et külvihoogtöö saab vääriliselt läbi viidud. „Alguse“ nimelises kolhoosis peeti puhastust kulalistest elementidest, visati Kaskad kolhoosist välja. Üks Kaskadest oli kolhoosi raha kõrvaldanud, teine käis hobustega äärmiselt toorelt ümber, mille eest nad vastutusele peab võtma.

Kolhoosnikud on mobiliseeritud sm. Kirovi nimelise rahandus-estafeti läbiviimisele. Kolhoosnikud otsustasid kõik hoiukassa liikmeteks astuda ja protsendita laenu loosimisest aktiivselt osa võtta.

M. K.

Naisdelegaatide tööst Tikopesa külanõukogus

16. aprillil oli siin naisdelegaatide koosolek, kus kõneles sl. Visnapuu naisdelegaatide ülesannetest neljandas enamlikes külvihoogtöös. Koosolekust osavõtmine jättis palju soovida. Koosolekust võtsid osa „Alguse“ nimelise kolhoosi naisdelegaadid, kuid teistest kolhoosidest, nagu „Võitlus“, „Edu“, „Trusheniku“ ja „Boiki“ nimelistest kolhoosidest polnud ühtegi naisdelegaati koosolekul. See on lubamata nähtus, mille vastu peame kõige otsustavamalt võitlust pidama, et tulevikus neid enam ei korduks. Naisdelegaadid võtsid elavalt osa läbirääkimistest ja töid näiteid selle kohta, milline suur osa on naiskolhoosnikudel meie küla sotsialistlikus ümberkorraldamises. Ei ole kolhoosilises võitluses ühtegi ala, kus naiskolhoosnikud ei võitleks õlg õla kõrval meeskolhoosnikudega. Naiskolhoosnik töötab kangelaslikult loomalaudas, välis- ja metsatöödel, paremaid näitajaid saavutades. Erilist kangelaslikku tööd näitavad „Alguse“ nimeise kolhoosi naiskolhoosnikud, kes kõikides töödes eestvedajateks ja õhutajateks on. Koolile palkivedu lasus naiskolhoosnikkude õlgadel, kes oma tööga hiilgavalt hakkama said. Tuhakogumine läheb edukalt, kusjuures naiseltsilised käivad majast majasse tuhka kogumas. Kevadiseks külvi-

hoogtööks oli ülevalnimetatud külanõukogur enamlikult ettevalmistatud, mida tõendas proovi järelvaatus. Naisdelegaadid otsustasid mahajäävatele kolhoosidele oma kaasabi üles näidata, brigaade välja eraldades, kes aitavad „Võitluse“ ja „Jõu“ nimelistes kolhoosides lastesõime organiseerida.

Niisama otsustasid naisdelegaadid lähemal ajal koosoleku ära pidada, et järele vaadata, kas kõik vastuvõetud otsused on ellu viidud. Naisdelegaadid avaldasid soovi, et naiskolhoosnikkude ja kehvik- ja keskmik-üksikmajapidajate naisterahvaste ühist koosolekut korraldada, kus kolhoosid oma raaportitega esineksid. See annab uut vaimustust ja entusiasmi neljanda enamlike külvihoogtöö läbiviimiseks.

Peale ülaltoodud otsuste võtsid naisdelegaadid vastu otsuse kõige jõuga kaasa aidata „Kirovi“ nimelise rahandus-estafeti edukale läbiviimisele Tikopesas. Koosolek lõppes ülendavas meeleolus.

Teised ülejäänud külanõukogud ja kolhoosid, jälgige Tikopesa naisdelegaatide võitlust ja tööd! Omandage nende kogemused ja seadke töötamine naiseltsiliste keskel sarnasele tasemile, et see vastaks meie tänapäeva nõuetele. Selleks jõudu ja edu!

Naiskolhoosnik.

„Alguse“ nimelises kolhoosis Tikopesa külanõukogus

Nõukogudemaa sotsialismi ehitustöös on välja eraldunud rida võitlejaid, kes oma kangelasliku võitlusega on saavutanud paremaid näitajaid. Reas eestlaste kolhoosides näeme, et naisseltsilised võitlevad õgla kõrval meestöolistega.

Nii on lugu ka „Alguse“ nimelises kolhoosis, kus naisseltsilised igas töös, olgu see põllul, karjalaudas, metsatööl või sildade ja teede parandamise tööl, igal pool on esimestena. Neljanda enamliste külvihoogtöö järelvaatamisel, mis korraldati 12. aprillil, näitasid „Alguse“ kolhoosnikud omas töös paremat eeskuju.

„Alguse“ kolhoos oli kõigist Tikopesa külanõukogus olevatest kolhoosidest kõige paremini külvitööks ette valmistatud.

Kevadise künnitööga on juba algust tehtud.

Tööjõud on brigaadideks ära jaotatud brigadiiriks on parem lööklane ja eeskujulik naiskolhoosnik Lipvars välja eraldatud.

Seltsiline Lipvars on juba vanades aastates, kuid temas keeb noore hing. Ta vaatab teiste poole ja sõnab: „Vähem rääkida, rohkem tegutseda, siis jõuame edasi.“

Teistel naisseltsilistel tuleb tema eeskujule jälgida.

Kolhoosid, hinnake vääriliselt niisuguseid töökangelasi, kes on valmis kõik teema, et kolhoosid enamlisteks muutuksid, et iga kolhoosnik jõukaks saaks. Ja seda saavutame visa ja pineva tööga ja võitlusega. Ei või lubada, et kolhoosides oleks päevavargaid, seanahavedajaid, logardeid, vaid kõik peavad olema arusaajad sotsialistliku ühiskonna ehitajad.

M. R.

LASTE ELUST JA TÖÖST

Võitlusele vana ilmakorra jäänuste vastu

Arsamassi raioonis olevates koolides tõusis usuliste pühade aeg koolist ärajääjate arv kuni 60 protsendini. Mõnedes koolides katkes õppetöö 2—3 päevaks. Nii kirjutab Gornovi piirkonna seinaliht: „Ivanovi oblastis puudusid õpilased mitu päeva koolitööst. Usmanski raiooni pioneersalgas on ainult 15 pioneeri. Sektandid hirmutavad pioneere, mille tagajärjel 2 pioneeri salgast lahkus.“

Need on tõsiasi, mis sundisid usuvastase kesknõukogu pleenumil sellekohast otsust vastu võtma. Pleenum märkis ära, et mõnedes kohtades, nagu näiteks Moskva oblastis, läksid pioneersalgad laiali ja lapsed langesid-uulitsa mõju alla.

Pioneeride organisatsioonide ja koolide nõrga töö põhjused toodi selgelt esile pioneeride „Üleliidulisel kokkulennul“. Sellest kirjutab ka G. Kasakova pioneeride ajalehes: „Meie pioneeridesalk ei rahulda laste nõudeid. Vaadake meie pioneersalga kogumist. See on kuiv, igav koosolek, kus järjekordse hoogtöö küsimused valmis töötatakse. Koosolek, mis sarnaneb mitte paremale, vaid viletsamale komnoorteühingu või tööliste vabrikukomitee koosolekule. Pioneeridesalk — see on 50 elavat elurõõmsat noort, aga mitte hallihabilist vanakest.“

Aruanne lõppes. Aga mida siis veel?

Paremal juhtumisel on salga kogumise järele veel masselised mängud ja tantsud peajasjalikult neis kohtades, kus klaver, harmoonium olemas. Millised on siis need mängud? „Kolm sammu ettepoole, kolm sammu tahapoole ja kaks sammu kõrvale. Järgmisel kogumisel jälle seesama. Lapsed tüdinevad sarnastest mängudest ära.“

Umbisiklus, saamatus, vormalus, need valitsevad pioneersalkades.

Eelkooliealiste laste kommunistliku kasvatuses usuvastase kesknõukogu pleenum arutas elavalt igasuguseid vorme laste keskel töötamiseks — mis oleks elavad, huviäratavad, tegevuslised ja lõbusad.

Pleenum märkis ära, et pioneersalga mitte rahuldava töö põhjuseks on see, et laste organisatsioon on muudetud organisatsiooniks laste jaoks. Pioneerid peaks ise oma organisatsioonide premees- teks olema, aga mitte külalisteks, nagu see praegu on.

Pioneersalkade juures peab igasuguseid isetegevuslikke ringe organiseerima, (raadiotehnika, ülesleiduste ja usuvastaseid ringe), mis ühes või teises küstmuses lapsi rahuldaksid.

Küla pioneeride organisatsioonide kindlustamiseks on tarvis abinõusid tarvitusele võtta, nii elava juhatuste ja näpunäidete

andmise kui ka üksteisega kogemuste vahetuste näol. Laste keskel töötamise tõstmiseks tuleb selle juurde tõmmata punaseid partisaane, vanu enamlasti, usuvastaseid kaadreid, arste, agronome ja teisi teaduslikke töölisi. Tarvis on lastele lähemale viia Marxi, Engelsi, Lenini, Stalini ja enamlaste juhtide töid, lastele arusaadavate vestluste näol.

Pioneeride organisatsioonide suuremaks ja vastutavamaks ülesandeks on koolide vahelisest üleliidulisest sotsialistlikust võistlusest osavõtmine parema pioneersalga nime omandamiseks. Rida pioneersalke on teadmiste omandamise eest võitlust alanud. Kuid enamus pioneersalke on ainult resolutsioonide vastuvõtmisega tegutsenud. Koolidevahelised sotsialistliku võistluse lepingud sõlmitakse pealiskaudselt, lepingutes pole konkreetseid töönäitajaid ära näidatud, ega pole ka võimalik kontrollida, kuidas neid teostatakse.

Õppetöös lööklase aunime võib ainult see pioneer ja kooliõpilane omandada:

1) kes kõik õppeained hästi omandab ja ka teisi õppetöös edasi aitab; 2) kes kooli sisemise korra täitmises eeskuju üles näitab; 3) kes oma tervise kindlustamise eest võitleb, enese ja oma seltsimeeste puhkust õieti organiseerib; 4) kes ühiskondlistest töödest aktiivselt osa võtab.

Õppetöö omaduse tõstmisele peavad pioneerid ja kooliõpilased erilist tähelepanu

pöörama ja enesega ka teisi lapsi sotsialistlikusse võistlusesse kaasa tõmbama.

Lööktöö ja sotsialistliku võistluse lepingus peab olema pioneeride ja kooliõpilaste töö oma eneste perekonnas, et oma vanaemaid sotsialistlikult kasvatada ja uue eluolu küsimusi kodusesse ellusse viia. Lööklased peavad võitlema sõimu, kelmuste, huligaansuse, usu, antisemitide, schovinistide ja usupühade pühitsemise vastu, mis takistavad sotsialismi ehitajate kolmandal põlvel kommunismi eest tõelisteks võitlejateks saada.

Nõukogude Liidu pioneerid on mitugi korda oma enamliku valmisoleku eeskuju üles näidanud.

Pole mitte väga palju aega tagasi sellest, kui ajalehed teatasid kulakute kättemaksmisest lastele, kes nende teguviise paljastasid.

Kulakud tapavad pioneere, kes kulakute truud liitlast — usku — paljastavad.

Tööliklassi töö ja võitlus on ka pioneeride töö. Nad ei kahetse ega nuta eneste vanemate pärast, kui need kontrerevolutsiooni teenistuses on. Nende laste eeskuju näitab, et pioneer-organisatsioonid võitlevad õige tee eest ja ühiskondliste organisatsioonide ülesanne on teises viisaastakus pioneer-organisatsioonide tähtsamate ülesannete teostamisele kaasa aidata.

ARSTI VESTLUS

Tervishoiu küsimused

Nagu teada, algab maomahla, toitu läbi-seediva aine, väljaeraldamine juba siis, kui meie söögi peale mõtleme.

Väga tähtis asjaolu söögiisu tõstmiseks on see, millistes tingimustes inimene sööb, s.t. kas ruum on puhas, valge, laud ja sööginõud puhtad, kas söögi-ettekandjad inimesed on puhtalt ja korralikult rietatud.

Väga tähtis on ka see, kas inimene sööb heas meeleolus ja kas ta mingisuguste teiste asjadega ametis ei ole. Igaüks teab oma kogemuste järele, milline suur tähtsus on rahul. Kui söömise ajal mingisugusest halvast sõnumist kuulda saad, kaob söögiisu ja söök ei lähe kurgust alla.

Kahjuks näeme sagedasti inimesi, kes halva meeleolu juures söövad, söömise ajal tülitsevad, lehti ja kirju loevad, — see kõik mõjub seedimise peale kahjulikult.

Niisamuti peab sööja enese ja eriti veel oma käte puhtuse eest hoolitsema. Ini-

mene puudutab kätega igasuguseid asju, teretab mitmesuguseid inimesi, sellepärast võib tema kätel nakkushaiguste baktere olla. Meie teame, et bakterid niivõrd väiksed on, et paljasilmaga vaadates neid ei näe. Ainult suurendava klaasi abil näeme neid — 500 — 1000 korda suurendatud kujul.

Kui mustade kätega süüa, siis sööme ühes toiduga ka kahjulikud bakterid sisse. Nii võib verist kõhutõbe, koolerat ja teisi haigusi saada. Sellest järgneb, et igaüks peab enne kui sööma hakkab käed seebiga puhtaks pesema.

Väga tähtis on ka suu puhtuse eest hoolitsemine. Peab ütleva, et paljud inimesed oma suud ebatervishoidlikkudes tingimustes hoiavad, suus on palju katkiseid, mädanenud hambaid, mustad, hambakiviga üleni kaetud, kuna hammaste vahel toidujäänused mädanevad. Sellest on arusaadav, miks paljud inimesed niivõrd vas-

likut lõhna suust välja hingavad, et võimata on nende lähedal olla. Kahjuks on inimesed oma vastiku lõhnaga niivõrd harjunud, et nad seda ise ei tunne ja neil raske on ette kujutada kuivõrdvastik on nende läheduses viibida.

Kõigepealt neelab inimene ühes söögiga kahjulikke baktere sisse, mida ütle-mata suurel arvul mustas suukoopas pesitseb. Peale selle mürgitab inimene sissehingatava õhu ära.

Et suu korras oleks, peab iga inimene hambaarsti poole pöörama, kõik lagunenud hambad ära parandada laskma ja abinõud tarvitusele võtma, et suu puhas oleks.

Tarvis on söömise järele igakord suud veega loputada, hammaste vahele jäänud toidujäänused kõrvaldada. Peale seda tuleb igapäev hommikul ja õhtul hambaid hambaharjaga ja -pulbriga puhastada. Uuesti muretsetud hambaharjad tuleb enne tarvitamist hoolikalt puhtaks pesta.

Hambahari tuleb igakord tarvitamise järele keedetud vees pesta, et kõik baktereid kõrvaldada.

Hambaid tuleb pesta järgmiselt: võetakse harjaga pulbrit ja harjatakse ülemist hammaste rida ülevalt alla poole ja alumisi hambaid alt üles poole. Niimoodi saab kõige paremini hammaste vahele jäänud toidujäänuseid kõrvaldada; sellejärele jätkatakse hammaste puhastamist mõlematelt pooltelt ja seestpoolt. Hammaste puhtalt hoidmise tagajärjel on inimese hambad kaua terved.

Meie teame, kui vara, eriti veel linna inimesed, ilma hammasteta jäävad, mis seedimisrikkeid esile toob.

Mitu korda päevas süüa

Mõnede inimeste, eriti veel laste kohta öeldakse, et nad võivad tervete päevade viisi süüa. Vastupidi, teised inimesed söövad ainult üks ja kaks korda päevas. Kahtlemata teevad inimesed sellega enestele ühel kui teisel juhtumisel kahju. Inimesed, kes alati söövad, ei lase seedimisorganidel puhata. Me aga teame, et väljapuhkamata organ ei saa terve olla. Mitte vähem kahjulik pole ka see, kui inimene päevas 1—2 korda sööb. Sel juhtumisel püüab ta ühekorraga niipalju süüa, et see seedimisorganite ülekoormatust ja haigestamist tekitab.

Pärast lõunasööki soovitatakse $\frac{1}{2}$ —1 tund puhata: see ei tähenda veel, et inimene pärast lõunasööki magama peab, aitab sellest, et rahulikult lebada või istuda, igatahes pole tarvis midagi tööd teha.

Ühiskondlik toitmine

Kodune toiduvalmistamine nõuab hiigla palju tööd ja aega. Ega siis asjata kodust perenaist kõõgiorjaks ei nimetata.

Vähe veel sellest. Toidu valmistamine rikub terve korteri õhu ära. Meie teame kui sagedasti eluruumid kõõgi auru ja vinguga täis on. Me peame ainult tervitama seda, et ühiskondlik toitmine hiiglamoodi areneb.

See vabastab naisterahvad raskest, koormavast tööst, tervendab meie kortereid ja seab elanikkude toitmise õigele jalale. Eeskujulikult sisse seatud söögimajades on söök maitsekalt valmistatud, värsketest toiduainetest, puhtalt ja korralikult tehtud. Söögimajad peavad nii sisse olema seatud, et oleks avarad ruumid ja korralik sisseseade. Sotsialistlikkude vormide sisseviimine eluolu küsimustesse, nagu ühiskondliku toitluse kiire arenemine, uute söögimajade avamine, vabrikuköökid ehitamine — annavad meile lootuse, et ühiskondlik toitlus peagi nii kõrgele tasapinnale tõuseb, et raske on leida perenaist, kes toiduvalmistamise peale oma aega ja jõudu hakkab raiskama.

Uute elu-olu küsimuste tõstmisega vabanevad naisterahvad majapidamise tööd ja nende tööjõudu võime meie vabrikutes ja töökodades ära kasutada.

Inimene peab 4 korda päevas sööma, ja sööma ühesuguste vaheaegade järele, et seedimisorganid igakordse söömise järele korralikult seedida ja enne uue töö algust puhata saaksid. Söömaajad peavad kindlad olema: hommikul kell 7—8 — tee; kell 11—12 hommikueine; kell 3—4 lõunasöök ja kell 7—8 õhtusöök.

Harilikult on inimesed ainult teejoomisega harjunud. See on tervisele kahjulik, sest et seedimisorganid öö jooksul puhates jõudu on kogunud, mida tarvis ära kasutada. Teiseks on kahjulik tühja kõhuga tööle asuda, niisama kahjulik on täie kõhuga töötada.

Tarvis veel seda arvestada, et õhtusöök kerge oleks. Öhtutoiduks jätkub ühest taldriku täiest kõõgiviljatoidust, klaas teed või piima leivaga. Pole tarvis ööseks kõhtu täis süüa, sel juhtumisel on inimene öösel rahutu ja tõuseb hommikul ilma täiesti välja puhkamata üles. Väga tähtis on ka see, kuidas süüakse. Mitte kiiresti süüa, vaid toit hoolikalt puruks teha. Peeneks puredud toit on rikastatud süljega ja seedib kergesti. Teise sõnaga, toitavaid aineid satub rohkem verde ja läheb vähem kaduma.

ÜLESKUTSE

ajakirja „Naistöölise ja naiskolhoosniku“ lugejatele, kirjasaatjatele, kõikidele eestlastele, naiskolhoosnikkudele-delegaatidele ja naisõpetajaile

Sotsialistliku klassideta ühiskonna ehitamise ajajärgul omandab ajakirjandus määratu suure tähtsuse töötavate hulkade organiseerimises meie partei ja nõukogude valitsuse ülesannete täitmisel. Meie partei juht sm. Lenin, andis ajakirjandusele, kui kollektiivsele organisaatorile ja agitaatorile, eriti suure tähtsuse. Eriti praegusel teraval klassivõitluse silmapilgul, mil võitlus käib kapitalistide klassijäänuste täieliku hävitamise eest, mil kaotatakse kõik eeldused klassivahede tekkimiseks ka inimeste teadvuses ning muudetakse kõik elanikud sotsialistliku ühiskonna aktiivseteks ehitajateks. See on vastutav ja suur ülesanne, mis kestvat ja püsivat tööd ning võitlust nõuab.

Sest eila-täna kolhoosi astunud talupoega, kes oma eramajanduse küljes kinni, on raske endistest harjumistest ja eluviisidest vabastada.

See kõik seab ajakirjanduse ette väga suure ja tõsise töö. Ajakiri peab töötavatele hulkadele keerulisi poliitilisi ja majanduslisi küsimusi ära seletama, nende kultuuri tasapinda tõstma, uue elu-olu eest võitlema, naisseltsiliste kvalifikatsiooni tõstmise eest võitlema.

Ajakiri peab eessammuvate kolhooside edusamme näitama, ennastohverdavate lõoklaste kangelaslikku tööd teistele eeskujuks tooma. See vastastikune kogemuste tundmaõppimine aitab tuntavalt kaasa, majanduse tõstmisele, et peagi kõik kolhoosnikud jõukateks muutuksid.

Ajakiri on see võimas sõjariist, mis hulke aktiivsele tööle peab mobiliseerima. Kuid kahjuks mitte alati ei pöörata ajakirjandusele kui hulkade organisaatorile küllalt tähelepanu. Eriti vähe tähelepanu pööratakse naiste eriajakirjale. Peab ütleva, et meie ajakirja „Naistöölise ja naiskolhoosniku“ lugejate ja tellijate arv on viimastel kuudel langenud. Meie kolhoosi ja küla ühiskondlikud organisatsioonid pööravad vähe tähelepanu kolhoosnikkude poliitilisele tasapinna tõstmisele. Kolhoosides, külanõukogudes, lugemistubades pole ühtegi seltsilist ajakirjanduse laialilaotamiseks välja eraldatud. Kolhooside ja teiste külanõukogude partellised ja nõukogulised organisatsioonid pole ajakirjanduse tellimise ja lugejate arvu tõstmise küsimusi käsitanud, ega sel alal midagi ära teinud.

Nii see enam edasi kesta ei tohi. Me peame selles töös lõpuliku pöörde läbi viima.

Igal kolhoosi juhatusel tuleb kõik teha, et iga kolhoosnik, nii mees kui naine, ühe ajakirja ja ajalehe tellija ja lugeja oleks.

Kui iga naiskolhoosnik ajakirja lugeja ja kirjasaatja oleks, siis tõstaksime sellega ajakirja paremale järjele ja kindlustaksime tema ilmumist.

Eriti hoogsalt peavad tööle asuma naisseltsilised ise. Naisseltsilised, teie ei või oma ajakirja vastu ükskõikseks jääda, pange käed külge ja hakake aktiivselt tööle. Olge ise ajakirja lugejad ja võitke uusi tellijaid juurde.

Kui seniajani ajakirja levitamise alal kohtadel keegi tööd ei teinud, siis tuleb sarnasele nähtusele lõpp teha. Seda tööd tuleb tingimata elustada. Igas vabrikus, kus eestlasi naistöölisi on, igas kolhoosis, sovhoosis ja külanõukogus tarvis naisajakirja „Naistöölise ja naiskolhoosniku“ levitamise brigaadid luua. Levitajate brigaad eraldab oma keskel välja ühe aktiivsema seltsilise brigadiiriks, kes seda tööd juhtima hakkab ja selle eest vastutab.

Brigaadi ülesandeks on uusi tellijaid juurde võita, kollektiivseid lugemisi organiseerida ja uusi kirjasaatjaid kasvatada. See brigaad organiseerib kohtadel naiskolhoosnikkude, delegaatide ja kehvikkeskmik-üksikmajapidajate naiste ühiseid konverentse ja nõupidamisi. Brigaadid astuvad alalisse sidemesse ajakirja toimetusega, sõlmivad toimetusega lepinguid, kus ära näidatakse, mida üks või teine ajakirjanduse levitamise brigaad oma kohustuseks võtab ning brigaad omakord seab naiste ajakirja toimetusele rida tingimusi sellest, mida toimetusel täita tuleks.

Niisuguse elava sideme loomisega viime poliit-hulgalist tööd naisseltsiliste keskel tõsta ja neid aktiivsele tööle tõmmata. Naisteajakirja „Naistöölise ja naiskolhoosniku“ toimetus loodab kindlasti, et iga naiskolhoosnik, ajakirja lugeja, tellija, naisdelegaat ja naisõpetaja kohtadel ajakirjanduse organiseerivast tähtsusest aru saades kõik teevad, et ajakirja hulkadesse viia.

Ajakiri „Naistööline ja naiskolhoosnik“ on ainus eestikeelne naiste ajakiri N. Liidus — on meie ajakiri. Naisseltsilised, kirjutage

rohkem oma ajakirja, levitage oma ajakirja hulkadesse. Iga naiseltsiline peab mitte vähem kui 2 tellijat juurde võitma.

Naisseltsilised, olge ise sotsialistliku võistluse aktiivseteks algatajateks. Organiseerige võistlust „Naistööliste ja naiskolhoosniku“ tellimise peale kolhooside ja külade vahel. *Kutsuge oma ajakirja kaudu üksteisi võistlusele ajakirja levitajate pärema brigaadi nime omandamiseks.*

Ajakirja toimetuse premeerib paremat ajakirja levitamise brigaadi või üksikut seltsilist. Igasuguste küsimustega pöörake

naisajakirja toimetuse poole, kes püüab jõudu mööda vastu tulla. Pöörake järgmisel aadressil:

Ленинград 31. Улица 3-го Июля, дом 48.
Ред. журнала „Работница и колхозница“

Ajakirja tellimise hind: 1 aasta peale maksab 6 rubla, poole aasta peale — 3 rubla.

Ajakirja „Naistööliste ja naiskolhoosniku“ tellimisi võtavad vastu iga postiasakond ja „Külvaja“ volinikud ning kioskid. „Naistööliste ja naiskolhoosniku“ toimetuse nimel:

H. Visnapuu

Vastutava toimetaja k.t.: Visnapuu.

Väljaandja: „Külvaja“ kirjastus (изд. „Кюльвая“)

SISUKORD

	Lhk.
Poliitiline:	
Partei ridade puhastus	1
Viktor Kingissepp	2
Võitlusele kõrgema viljasaagi eest	4
Ilukirjandus:	
„Tule hästi perra“ käia — R. K.	6
Kindlustame rahvusvahelist sidet:	
Sindi vabriku tööliste elust	8
Valgest Eestist	8
Nõukogude Hiinamaa naisterahvaste elust.	9
Sõnumid:	
Kevadisest külvihoogtööst Tikopesa külanõukogus.	11
Naisdelefaatide tööst Tikopesa külanõukogus	11
„Alguse“ nimelises kolhoosis Tikopesa külanõukogus	12
Laste elust ja tööst:	
Võitlusele vana ilmakorra jäänuste vastu	12
Arsti vestlus:	
Tervishoiu küsimused	13
Üleskutse	15

Ответственный редактор: Г. Виснапу. — Технический редактор: Эд. Юргенфельдт.
Издание № 90. Сдано в набор 15/V 33 г. Подписано к печати 23/V 33. Форм. 74×105.
1¹/₄ печ. л. Кегль 10. 1 печ. л. 85.312 знаков. Всего 106.640 знаков.

Издательство „КЮЛЬВАЯ“, Ленинград 31, улица 3-го июля, № 48

Ленгорлит № 12.252 Тираж 2000. Изд. „Кюльвая“. Заказ № 4139.

Тип. „Кюльвая“, Ленинград 31, ул. Дзержинского № 49.

Hind 60 kop.

2353

253/1943

Tellimiste vastuvõtmine ajalehe

„Edasi”

peale kestab.

==== **Tellimise hind:** =====

12 kuu peale	9 rbl.
6 " "	4 rbl. 50 kop.
3 " "	2 " 25 "

Tellimisi võetakse vastu kõigis postiosakondades, Knigotsentri ja Looki'a raamatukauplustes, „Külvaja“ volinikkude poolt ja otsekohe „Külvaja“ kirjastuses:

Ленинград, 31, ул. 3-го Июля 48
Изд-во „Кюльвая“

„Работница и колхозница“ № 48

(Ежемесячный журнал на эстонском языке)

ESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR